

SCHOOL OF BUSINESS AND SOCIAL SCIENCES
AARHUS UNIVERSITET

Vintereksamen 2020/2021

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 420141E007 - Kreditret

Varighed: 10 timer

Hjælpemidler: Alle

Kreditret E20 – Ordinær eksamen

Opgave 1

Nielsens Biler ApS drev virksomhed som bilforhandler og autoværksted i Aarhus C. Nielsens Biler ApS' virksomhed bestod af salg, udlejning og leasing af fabriksnye og brugte person- og varebiler til fortrinsvis erhvervsdrivende samt reparation af køretøjer. Selskabet var ejet 50 % af sønnen, Brian Nielsen, og 50 % af faren, Frank Nielsen. Brian var selskabets direktør og stod for alt salg, mens Frank var chef for autoværkstedet. Der var flere ansatte i virksomheden, blandt andet mekanikeren, Mikkel, som regelmæssigt hjalp til med salg af brugte biler, når der var travlt i butikken. Mikkel havde nemlig god forstand på brugte biler qua sin baggrund som mekaniker, hvilket Brian satte pris på.

Nielsens Biler ApS oplevede en markant øget efterspørgsel i forretningen, herunder særligt på elbiler som følge af den verserende klimadebat. Nielsens Biler ApS, der hidtil havde drevet virksomhed uden ekstern finansiering, var derfor nødsaget til at søge økonomisk støtte fra tredjemand for at understøtte virksomhedens vækst.

1. Beskriv kort og præcist de mest relevante sikringsmuligheder, som Nielsens Biler ApS på baggrund af oplysningerne om Nielsens Biler ApS' virksomhed kan tilbyde en finansieringsgiver, herunder de retlige egenskaber af de valgte sikringsformer samt forskelle og ligheder.

Nielsens Biler ApS besluttede sig for at rette henvendelse til Ebeltoft HandelsBank A/S med henblik på at etablere en kassekredit på 2,5 mio. kr.

Ebeltoft HandelsBank A/S var som følge af den aktuelle situation med COVID-19 særdeles opmærksomme på ikke "at låne penge til hvem som helst". Som betingelse for at stille kassekreditten til rådighed for Nielsens Biler ApS krævede Ebeltoft HandelsBank A/S således, (i) at der blev stillet virksomhedspant med 1 mio. kr. i fabriksnye biler og brugte biler, samt (ii) at Brian og Frank hver især afgav følgende erklæring, der var indeholdt på sidste side af kassekreditkontrakten:

"Vi, Brian og Frank Nielsen, hæfter med indtil 1.000.000 kr. som selvskyldnere for enhver gæld, som Nielsens Biler ApS er eller måtte blive Ebeltoft HandelsBank A/S skyldig".

Brian og Frank underskrev lånedokumenterne inklusiv den anførte erklæring, hvorefter Ebeltoft HandelsBank A/S stillede kreditten til rådighed.

2. Hvilken erklæring har Brian og Frank afgivet over for Ebeltoft HandelsBank A/S, og har Ebeltoft HandelsBank A/S nogen særlige oplysningsforpligtelser i forbindelse med erklæringens afgivelse? Begrund.

Den 1. august 2020 var Brian og Frank grundet sommerferie ikke til stede i forretningen. Brian havde aftalt med Mikkel, at Mikkel i Brians fravær skulle "passe butikken", og at Mikkel gerne måtte tage imod kunder, men ikke underskrive slutsedler med kunder, som ønskede at købe biler.

Samme dag indfandt Kirsten Karlsen sig i butikken. Kirsten var fast kunde hos Nielsen Biler ApS, hvor hun tidligere havde handlet brugte biler med Mikkel på grund af hans gode rådgivning og viden om brugtvognsmarkedet. Kirsten gav ikke meget for de nymodens elbiler og ønskede sig en god gammeldags dieselbil. Efter at Mikkel havde fremvist et par forslag, blev Kirsten Karlsen forelsket i en brugt, hvid Opel Zafira. Efter en kort prøvetur besluttede hun sig for at købe bilen. Mikkel huskede, hvad Brian havde fortalt, men valgte alligevel at sælge bilen til Kirsten Karlsen uden at røbe instruksen. Han ville gerne vise Brian, at han formåede andet og mere end at reparere biler.

Mikkel og Kirsten Karlsen underskrev herefter slutsedlen og aftalte, at Kirsten skulle hente bilen den følgende mandag, den 3. august 2020. Hverken Mikkel eller Kirsten bemærkede, at der nederst på reklameskiltet monteret i forrudens vinduesvisker med småt var skrevet "SOLGT".

Den 3. august 2020 vendte Brian retur og opdagede til sin frustration, at Mikkel havde solgt Opel Zafira'en til Kirsten Karlsen. Brian havde nemlig allerede solgt den pågældende bil til Erik Endelave. Da Kirsten senere samme dag indfandt sig i butikken, forlangte hun at få bilen udleveret. Brian gjorde gældende, at han havde solgt bilen til Erik først, hvilket også fremgik af reklameskiltet i bilens forrude, og at Kirsten ikke kunne købe bilen af en mekaniker. Kirsten gjorde omvendt gældende, at hun var i god tro, da hun ikke havde set reklameskiltets bemærkning om "SOLGT", da Erik ikke havde hentet bilen endnu, og idet hun havde en berettiget forventning om, at Mikkel kunne sælge bilen, nu hvor hun flere gange havde handlet med ham.

3. Giv en begrundet redegørelse for, hvem af Kirsten Karlsen og Erik Endelave der har ret til Opel Zafira'en.

Nielsens Biler ApS havde haft stor succes med salg af en ny hybridvarevogn, Ford Transit Custom, der som følge af den "grønne omstilling" var blevet populær. Det viste sig imidlertid hurtigt, at hybridvarevognen indeholdt en fejl, som overophedede motoren.

Nielsens Biler ApS modtog således flere af hybridvarevognene til reparation på autoværkstedet, deriblandt 1 varevogn fra den faste kunde, De Grønne Vogne ApS. Nielsens Biler ApS havde allerede repareret og tilbageleveret 4 varevogne til De Grønne Vogne ApS, og betaling herfor var endnu udeblevet trods forfaldsdagen var overskredet på samtlige 4 fakturaer. De Grønne Vogne ApS vægrede sig ved betalingen, fordi de ville være sikre på, at reparationerne nu også var foretaget

korrekt. Da Gunnar fra De Grønne Vogne ApS kom for at hente den senest indleverede varevogn, forlangte Frank, at såvel de forfaldne fakturaer som den netop reparerede varevogn blev betalt, før udlevering kunne finde sted. Gunnar protesterede og forlangte at få varevognen udleveret alene mod betaling for denne reparation, da han senere samme dag skulle levere mad til et bryllup, og da de andre varevogne ikke var til rådighed.

4. Er Nielsens Biler ApS berettiget til at nægte at udlevere varevognen til De Grønne Vogne ApS? Begrund.

I løbet af vinteren viste det sig, at Nielsens Biler ApS havde undervurderet den grønne omstilling. Nielsens Biler ApS' beholdning af biler, der på dette tidspunkt hovedsageligt bestod af dieslbiler, var således usælgelig på grund af nye afgiftstiltag.

Udfordringerne i virksomheden medførte blandt andet, at Nielsens Biler ApS ikke var i stand til at betale sit løbende skatte- og afgiftstilsvar. Gældsstyrelsen foretog derfor udlæg for 300.000 kr. i Nielsens Biler ApS' udestående fordringer den 1. december 2020.

Den 3. december 2020 solgte Brian en brugt VW Passat til Peter Poulsen for 200.000 kr. Peter Poulsen betalte kontant 50.000 kr. og aftalte med Brian, at resten af købet skulle finansieres på kredit. Brian udarbejdede på den baggrund et kort papirdokument, som Peter underskrev. Dokumentet indeholdt blandt andet følgende:

"Jeg, Peter Poulsen, erkender herved at skyldte 150.000 kr. til Nielsens Biler ApS, eller den, til hvem gælds brevet måtte overdrages til."

Likviditeten i Nielsens Biler ApS var særdeles presset. Brian besluttede derfor at pantsætte gælds brevet til sin gode nabo, Lars Lego, til gengæld for et midlertidigt lån på 100.000 kr. Lars fik overleveret gælds brevet af Brian den 4. december 2020 og overførte senere samme dag 100.000 kr. til Nielsen Biler ApS' bankkonto.

Kreditorerne begyndte nu for alvor at banke på døren, herunder JJ Reservedele ApS, som havde et forfaldent tilgodehavende mod Nielsens Biler ApS. Idet fordringen på Peter Poulsen i henhold til gælds brevet først skulle betales i begyndelsen af 2021, besluttede Brian sig for også at pantsætte gælds brevet udstedt til JJ Reservedele ApS til sikkerhed for det forfaldne tilgodehavende. Brian nævnte ikke noget om pantsætningen til Lars Lego, da han gik ud fra, at alle kreditorerne nok skulle få deres penge. Pantsætningen til JJ Reservedele ApS fandt sted den 6. december 2020, og JJ Reservedele ApS orienterede behørigt Peter Poulsen herom samme dag.

De økonomiske vanskeligheder i virksomheden fortsatte, og den 4. januar 2021 blev Nielsens Biler ApS erklæret konkurs ved dekret afsagt af Skifteretten i Aarhus på baggrund af en konkursbegæring indgivet den 23. december 2020.

Der var aktiver i konkursboet for i alt 1.775.000 kr., som bestod af (a) fabriksnye biler med kr. 750.000, (b) brugte biler med 500.000 kr. og (c) udestående fordringer med 250.000 kr.

Blandt de udestående fordringer var blandt andet en faktura på 25.000 kr. udstedt til Viggo Vitus for reparation af gearkassen i Viggos Skoda Fabia. Reparationen var foretaget, og fakturaen udstedt den 6. december 2020. Fakturaen forfaldt den 6. januar 2021. Viggo nægtede imidlertid at betale fakturaen under henvisning til, at en anden reparation af vinduesviskerne i hans Skoda Fabia bestilt og udført den 21. december 2020 havde medført, at bilens horn tudede, hver gang vinduesviskerne var i brug, i stedet for at skrabe vand væk fra forruden. Viggo havde fået anslået udbedringsomkostningerne til 50.000 kr. hos en anden mekaniker og krævede derfor at få sine penge tilbage i videst muligt omfang. Fakturaen for reparation af vinduesviskerne blev betalt den 29. december 2020, og Viggo opdagede fejlen den 4. januar 2021. Kurator medtog foreløbigt Viggo Vitus' krav på 50.000 kr. i konkursboets gældbog og meddelte Viggo, at kravet var noteret under konkurslovens § 97. Kurator forlangte samtidig, at fakturaen for reparation af gearkassen på 25.000 kr. blev betalt.

Kassekreditte i Ebeltoft HandelsBank A/S var på konkurstidspunktet trukket med 2 mio. kr. Derudover havde Nielsens Biler ApS følgende kreditorer: (i) 250.000 kr. i ubetalt løn og feriegodtgørelse for december 2020 og (ii) 525.000 kr. i andre kreditorer, deriblandt Gældsstyrelsen og Viggo Vitus.

I forbindelse med konkursen krævede Ebeltoft HandelsBank A/S betaling af Brian og Frank i henhold til den underskrevne erklæring ved bevillingen af kassekreditte. Brian betalte på den baggrund Ebeltoft HandelsBank A/S 500.000 kr. og erklærede overfor banken, at nu "havde han betalt sin del".

5. Giv en begrundet redegørelse for prioritetsstillingen i fordringen mod Peter Poulsen.
6. Kan Ebeltoft HandelsBank A/S kræve yderligere betaling af Brian og i givet fald hvor meget? Begrund.
7. Kan Brian kræve betaling af sin far, Frank? Begrund.
8. Giv en begrundet redegørelse for retsstillingen mellem boets kreditorer og fordeling af konkursboets aktiver, idet der ved besvarelsen skal ses bort fra kurators honorar og øvrige omkostninger ved konkursboets behandling.